

Knjiga proroka Danijela – broj pedeset

Otkrivanje proročkih otajstava Daniela 8: Palmonijevo otkrivenje

Jeff Pippenger

2024-01-14

U osmom poglavlju Daniela, Danielu je dano viđenje kraljevstava biblijskog proroštva, a potom čuje nebeski dijalog prikazan pitanjem i odgovorom.

Tada čuh jednoga sveca gdje govori; i drugi svetac reče onomu svetcu koji govoraše: Dokle će trajati viđenje o svagdašnjoj žrtvi i o prijestupu pustoši, da se i Svetište i vojska predaju gaženju? I reče mi: Do dvije tisuće i tristo dana; tada će Svetište biti očišćeno. Daniel 8:13, 14.

Prvih dvanaest redaka predstavlja viđenje, a redci trinaesti i četrnaesti označuju drugo viđenje. Kao i s dvjema različitim hebrejskim riječima koje se obje prevode kao „oduzeti”, i s dvjema različitim hebrejskim riječima koje se obje prevode kao „svetište”, tako se u osmom poglavlju Daniela nalaze i dvije različite hebrejske riječi koje se obje prevode kao „viđenje”.

Kad je riječ o dvjema riječima prevedenima kao „uzeti”, adventistički teolozi tvrde da obje treba razumjeti u značenju „ukloniti”. Kad je riječ o dvjema riječima prevedenima kao „svetište”, adventistički teolozi tvrde da obje treba razumjeti kao „Božje svetište”, a kad je riječ o dvjema riječima prevedenima kao „viđenje”, adventistički teolozi ponovno zanemaruju razlike između tih dviju riječi. To je razlikovanje Danielu bilo dovoljno važno da je namjerno upotrijebio dvije vrlo različite hebrejske riječi, stoga bismo tu razliku trebali prepoznati i održati. Riječ „viđenje” u trinaestom retku jest hebrejska riječ „chazon” i znači san, objavu ili proroštvo — viđenje.

Riječ „viđenje” pojavljuje se deset puta u osmom poglavlju Daniela, ali predstavlja dvije različite hebrejske riječi. „Chazon”, koja se nalazi u trinaestom retku, nalazi se također u prvom retku, zatim dvaput u drugom retku, naravno u trinaestom retku, i po jedanput u petnaestom, sedamnaestom i dvadeset šestom retku. Sedam od deset puta kada se riječ „viđenje” pojavljuje u osmom poglavlju Daniela, to je riječ „chazon”, koja jednostavno znači „viđenje”.

Druga tri puta kada se riječ „vision” pojavljuje u osmom poglavlju Daniela, to je hebrejska riječ „mareh”, koja znači prizor, odnosno pojava. U osmom poglavlju hebrejska riječ „mareh” također je jedanput prevedena ne kao „vision”, nego kao „appearance”, čime se još potpunije određuje značenje te riječi. Zašto je Daniel upotrijebio dvije različite hebrejske riječi koje su po značenju toliko bliske da bi ih prevoditelji tretirali kao istu riječ? Je li to važno?

„Svako načelo u Božjoj riječi ima svoje mjesto, svaka činjenica svoje značenje. A cjelokupna građa, u svojem nacrtu i izvedbi, svjedoči o svojem Autoru. Takvu građevinu ne bi mogao zamisliti ni oblikovati nijedan um osim uma Beskonačnoga.“ Odgoj, 123.

Odgovor na drugo pitanje glasi: da, doista je važno zašto je Daniel načinio tu razliku; stoga odgovornost studenta proroštva postaje nastojati razumjeti prvo pitanje, koje pita zašto je Daniel načinio tu razliku. Razlike koje je načinio u vezi s riječju prevedenom kao „svetište” i riječju

prevedenom kao „ukloniti” imaju vječne posljedice, pa zašto bi itko očekivao manju važnost od riječi prevedene kao „viđenje”? „Svaka činjenica” ima „svoje značenje” „u Riječi Božjoj” te utječe na proročku „strukturu” i na ispunjenje proroštva kada se ono „izvršava”.

Dok počinjemo razmatrati riječ „viđenje” u osmom poglavlju, jedna „činjenica” koja ima „značenje” za Danielovo svjedočanstvo jest tko je bio onaj koji je na pitanje iz Daniela 8, redak 13, odgovorio: „Do dvije tisuće i tri stotine dana; tada će Svetište biti očišćeno.”

Postoje četiri činjenice koje imaju izravan „utjecaj” na osmo poglavlje Daniela, a njima se namjeravam pozabaviti. Jedna je da je viđenje o rijeci Ulaju prepoznato kao proročanstvo za posljednje dane, a ono je također i simbol „znanja” iz knjige Daniela koje je bilo „otpečaćeno” u „vrijeme svršetka” 1798. godine.

„Potrebno je mnogo pomnije proučavanje Riječi Božje. Osobitu pozornost valja posvetiti Danielu i Otkrivenju kao nikada prije u povijesti našega djela. O rimskoj vlasti i papinstvu možda ćemo u nekim područjima imati manje za reći, ali trebamo skrenuti pozornost na ono što su proroci i apostoli napisali pod nadahnućem Duha Božjega. Duh Sveti je tako oblikovao stvari, kako u davanju proročanstva tako i u događajima koji su prikazani, da pouči kako ljudski činbenik treba ostati izvan vidokruga, skriven u Kristu, a Gospod Bog nebeski i Njegov Zakon trebaju biti uzvišeni.“

„Čitajte knjigu proroka Danijela. Prizovite, točku po točku, povijest kraljevstava koja su ondje prikazana. Promatrajte državnike, vijeća, moćne vojske i gledajte kako je Bog djelovao da ponizi oholost ljudi i ljudsku slavu položi u prah. Jedino je Bog prikazan kao velik. U viđenju proroka vidi se kako obara jednoga moćnog vladara i podiže drugoga. On se otkriva kao Vladar svemira, koji će uspostaviti svoje vječno kraljevstvo — Pradavni, živi Bog, Izvor sve mudrosti, Vladar sadašnjosti, Objavitelj budućnosti. Čitajte i razumijte kako je čovjek ništavan, kako je krhak, kako je kratkovječan, kako je sklon zabludi, kako je kriv, kad uzdiže dušu svoju k ispraznosti.“

„Duh Sveti po Izaiji usmjerava nas na Boga, živoga Boga, kao na glavni predmet pozornosti — na Boga kako je objavljen u Kristu. ‘Jer dijete nam se rodilo, sina dobismo; i vlast će biti na njegovu ramenu; i ime će mu biti: Divni, Savjetnik, Silni Bog, Otac vječni, Knez mira’ [Izaija 9:6].“

„Svjetlo koje je Daniel primio neposredno od Boga dano je osobito za ove posljednje dane. Viđenja koja je vidio na obalama Ulaija i Hiddekelja, velikih rijeka Šinara, sada su u procesu ispunjenja, i svi prorečeni događaji uskoro će se zbiti.

„Razmotrite okolnosti židovskog naroda u vrijeme kada su dana Danielova proročanstva. Izraelci su bili u sužanjstvu, njihov je Hram bio razoren, a hramska služba obustavljena. Njihova je religija bila usredotočena na obrede žrtvenog sustava. Vanjske su oblike učinili najvažnijima, dok su izgubili duh istinskoga bogoslužja. Njihove su službe bile iskvarene predajama i običajima poganstva, a u vršenju žrtvenih obreda nisu gledali dalje od sjene prema stvarnosti. Nisu razaznali Krista, pravi prinos za grijeha ljudi. Gospodin je djelovao kako bi narod odveo u sužanjstvo i obustavio službe u Hramu, da vanjski obredi ne bi postali

cjelokupnost njihove religije. Njihova načela i običaji morali su biti očišćeni od poganstva. Obredna je služba prestala kako bi se oživjela služba srca. Vanjska je slava bila uklonjena da bi se duhovno moglo otkriti.“

„U zemlji svoga sužanjstva, kada se narod s pokajanjem obratio Gospodinu, On im se očitovao. Nedostajao im je vanjski prikaz Njegove prisutnosti; ali sjajne zrake Sunca Pravde obasjavale su njihove umove i srca. Kada su vapili Bogu u svojem poniženju i tjeskobi, Njegovim su prorocima bila dana viđenja koja su razotkrivala buduće događaje — svrgavanje tlačitelja Božjega naroda, dolazak Otkupitelja i uspostavu vječnoga kraljevstva.” Manuscript Releases, sv. 16, 333–335.

„Činjenica“ da je viđenje rijeke Ulaj dano za posljednje dane zahtijeva da proučavatelj proročanstva uloži napor kako bi razumio što je ono prereklo o događajima prikazanim u viđenju. Proročke „stvari“ povezane s viđenjem rijeke Ulaj bile su „oblikovane“ po „Svetome Duhu“ „i pri davanju proročanstva i u prikazanim događajima“. Ono što se događalo s prorokom kada prima viđenje, kao i događaji proročanstva koje prorok prepoznaje, valja proučavati sa spoznajom da oboje predstavlja proročki prikaz onoga što će se ispuniti u posljednjim danima. Prethodni odlomak naglašava da trebamo prepoznati kako se Daniel nalazio u sužanjstvu „sedam vremena“.

Daniel predstavlja one koji prepoznaju svoje sužanjstvo na završetku tri i pol dana iz jedanaestog poglavlja Otkrivenja, koji se potom s pokajanjem obraćaju Gospodinu, ispunjavaju molitvu iz Levitskog zakonika dvadeset i šest, odvajaju dragocjeno od bezvrijednoga, a tada Gospodin ispunjava svoje obećanje da sabere one koji su bili raspršeni, dok im se objavljuje. Njihov „glavni predmet pozornosti“ tada je „Bog kako je objavljen u Kristu“.

„Nošenje“ viđenja rijeke Ulaj, i način na koji ono pridonosi „strukтури“ proročanske poruke koju je Krist „osmislio“, prva je „činjenica“ koju smo ukratko razmotrili, a navedeni ulomak pokazuje da naš glavni cilj treba biti objava Boga, kako je „objavljen u Kristu“. U osmom poglavlju Daniela Krist nije prikazan onako kako ga je prikazao Izaija, kada je Izaija ustvrdio da će se Kristovo „ime zvati Divni, Savjetnik, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni“. U osmom poglavlju Daniela Bog je objavljen u Kristu kao Palmoni, što znači Divni Brojitelj, ili Brojitelj tajni.

Ta „činjenica“ zahtijeva da se istraži značenje imena „Palmoni“, kao i način na koji to ime pridonosi „strukтури“ i „ustroju“ proroštva. Treća „činjenica“ u osmom poglavlju Daniela, koju treba prepoznati, jest da se upravo u tom poglavlju iznosi središnji doktrinarni stup mileritskog pokreta. Millerov najsajjniji dragulj nalazi se u četrnaestom retku, i trebamo nastojati razumjeti kakvo „značenje“ ta „činjenica“ ima za viđenje rijeke Ulaja, koje se sada nalazi u procesu ispunjenja.

U Millerovu snu, kada je kovčeg bio položen na stol u središtu njegove sobe, sjajio je blještavilom sunca, ali u posljednjim danima kovčeg je veći i sjaji deset puta jače nego što je sjajio kada je prvotno bio postavljen na Millerov stol. Što je to u viđenju o rijeci Ulai, koje uključuje središnji stup milleritskog pokreta, što u posljednjim danima povećava svjetlo te doktrine deset puta? Što se otkriva u posljednjim danima, a nije bilo otkriveno u vrijeme svršetka 1798. godine? Koji su to „događaji“ viđenja o rijeci Ulai, za koje sestra White kaže da se „sada nalaze u procesu

ispunjenja?”

Ako iskreno povežemo ove prve tri činjenice (viđenje o Ulaiju, Krista objavljenog kao Palmoni i središnji doktrinarni stup), trebali bismo biti spremni prihvatiti jednostavnu pretpostavku koja će utjecati na naše proučavanje viđenja o rijeci Ulai. Te združene činjenice upućuju one koji žele vidjeti na to da je poruka koja je bila otpečaćena 1798. bila poruka koja je bila „obješena o vrijeme“. Bez sastavnice proročkog prediktivnog vremena Millerova poruka ne bi postojala.

Četvrta „činjenica“ koja se odnosi na ovo poglavlje jest da su mileriti iznosili poruku utemeljenu na proročkom vremenu. Kako bi se ta činjenica naglasila, Bog je bio objavljen u Kristu, u trinaestom i četrnaestom retku, kao Divni Brojač (Palmoni). Smatrati da se viđenje sastojalo samo u tome da se 22. listopada 1844. utvrdi kao završetak dvije tisuće i tristo dana iz četrnaestoga retka znači obezvrijediti objavu Boga koji se po Kristu otkriva kao Palmoni.

Teolozi adventizma marljivo su radili na tome da pokopaju značenje pitanja iz trinaestog retka osmog poglavlja Daniela, kako bi u svom jelu basni proizveli okus za koji su odredili da će neuke, svrbljivih ušiju, odvratiti od zabrinutosti za istine povezane sa središnjim stupom adventizma.

„Svetopisamski redak koji je, više od svih drugih, bio i temelj i središnji stup adventne vjere bila je izjava: ‘Do dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će se Svetište očistiti.’ [Daniel 8:14.] Te su riječi bile poznate svim vjernicima u skori dolazak Gospodnji. S usana tisuća ponavljalo se to proročanstvo kao lozinka njihove vjere. Svi su osjećali da o događajima u njemu prorečenima ovise njihova najsjašnija očekivanja i njihove najdraže nade. Pokazano je da ti proročki dani završavaju u jesen 1844. godine. Zajedno s ostatkom kršćanskoga svijeta, adventisti su tada držali da je zemlja, ili neki njezin dio, Svetište. Razumjeli su da je čišćenje Svetišta očišćenje zemlje ognjem posljednjega velikog dana te da će se to zbiti prigodom drugoga dolaska. Otuda i zaključak da će se Krist vratiti na zemlju 1844. godine.“

„Ali određeno vrijeme bilo je prošlo, a Gospodin se nije pojavio. Vjernici su znali da Božja Riječ ne može podbaciti; njihovo tumačenje proročanstva moralo je biti pogrešno; ali gdje je bila pogreška? Mnogi su naglo presjekli čvor teškoće niječući da se 2300 dana završilo 1844. godine. Za to se nije mogao navesti nikakav razlog, osim što Krist nije došao u vrijeme kad su ga očekivali. Tvrdili su da bi se, kad bi proročki dani završili 1844. godine, Krist tada vratio da očisti Svetište očišćenjem zemlje ognjem; a budući da nije došao, dani nisu mogli završiti.“

„Prihvatiti taj zaključak značilo je odreći se prijašnjega računanja proročkih razdoblja. Ustanovljeno je da 2300 dana počinje kada je stupila na snagu Artakserksova naredba za obnovu i izgradnju Jeruzalema, u jesen 457. pr. Kr. Uzmemo li to kao polazište, vladalo je savršeno skladje u primjeni svih događaja prorečenih u objašnjenju toga razdoblja u Danielu 9,25–27. Šezdeset i devet tjedana, prvih 483 od 2300 godina, trebalo je sezati do Mesije, Pomazanika; i Kristovo krštenje i pomazanje Svetim Duhom, 27. po. Kr., točno su ispunili tu odredbu. Usred sedamdesetoga tjedna Mesija je trebao biti pogubljen. Tri i pol godine nakon svojega krštenja Krist je bio razapet, u proljeće 31. po. Kr. Sedamdeset tjedana, odnosno 490 godina, trebalo je pripadati osobito Židovima. Po isteku toga razdoblja narod je zapečatio svoje odbacivanje Krista progonstvom njegovih učenika, a apostoli su se okrenuli poganima, 34. po. Kr. Budući da je tada završilo prvih 490 godina od 2300, preostajalo je 1810 godina. Od 34.

po. Kr. 1810 godina doseže do 1844. 'Tada će', rekao je anđeo, 'Svetište biti očišćeno.' Sve prethodne odrednice proročanstva bile su bez ikakve sumnje ispunjene u određeno vrijeme. S ovim računanjem sve je bilo jasno i skladno, osim što se nije vidjelo da se 1844. zbije ikakav događaj koji bi odgovarao očišćenju Svetišta. Nijekati da su dani završili u to vrijeme značilo je uvući cijelo pitanje u pomutnju i odreći se stajališta koja su bila utvrđena nedvojbenim ispunjenjima proročanstva.“

„Ali Bog je vodio svoj narod u velikom adventnom pokretu; njegova sila i slava pratile su to djelo, i on ne bi dopustio da ono završi u tami i razočaranju, da bude izvrgnuto prijekoru kao lažno i fanatično uzbuđenje. Ne bi ostavio svoju riječ obavijenu sumnjom i neizvjesnošću. Premda su mnogi napustili svoje prijašnje računanje proročkih razdoblja i nijekali ispravnost pokreta utemeljenoga na njemu, drugi nisu bili spremni odreći se točaka vjere i iskustva koje su podupirali Sveto pismo i svjedočanstvo Duha Božjega. Vjerovali su da su u svojem proučavanju proročanstava usvojili zdrava načela tumačenja te da im je dužnost čvrsto se držati već stečenih istina i nastaviti isti put biblijskog istraživanja. Uz usrdnu molitvu preispitali su svoje stajalište i proučavali Sveto pismo kako bi otkrili svoju pogrešku. Kako nisu mogli uvidjeti nikakvu pogrešku u svojem računanju proročkih razdoblja, bili su navedeni da pumnije ispitaju pitanje Svetišta.” Velika borba, 409, 410.

Obaviješteni smo po sestri White, u istome odlomku u kojem je prepoznato viđenje rijeke Ulai, da “postoji potreba za mnogo pomnijim proučavanjem Božje riječi”. Teolozi će predmet “proročkih razdoblja” u prethodnom odlomku iz Velike borbe izložiti kao da su “proročka razdoblja” na koja sestra White ograničava svoj komentar pet proročanstava koja su obuhvaćena unutar proročanstva o dvije tisuće i tristo godina. Uostalom, tvrde oni, četiri od tih proročanstava izričito su obrađena u tome odlomku. No “mnogo pumnije proučavanje” te teme pokazuje da se izraz “proročka razdoblja” u množini, u spisima sestre White, točnije odnosi na dva proročanstva koja su se trebala ispuniti 22. listopada 1844. godine.

Postoji pet posebnih vremenskih proročanstava koje je Gabriel predočio Danielu, a koja su dio od dvije tisuće i tristo godina. Prvo označuje četrdeset i devet godina, kada će „trgovi i zidine biti sagrađeni u vrijeme nevolje“. Drugo je bilo Kristovo krštenje nakon četiri stotine i osamdeset i tri godine od početne točke 457. pr. Kr. Treće je bilo Njegovo raspeće, četvrto je označilo kada će evanđelje poći poganima na kraju četiri stotine i devedeset godina koje su bile posebno odvojene za židovski narod, a peto, i samo peto, vremensko proročanstvo završilo je 22. listopada 1844. Prethodna četiri vremenska proročanstva završila su mnogo prije 1844. Dakle, što sestra White doista misli kada rabi izraz „proročka razdoblja“ u množini, za koja je trebalo da završe 1844.?

Govoreći o prvom razočaranju milerita, ona prepoznaje odgovor na to pitanje:

„Vidjela sam Božji narod radostan u iščekivanju, kako očekuje svojega Gospodina. Ali Bog ih je namjeravao iskušati. Njegova je ruka prikrila pogrešku u računanju proročkih razdoblja. Oni koji su očekivali svojega Gospodina nisu otkrili tu pogrešku, a ni najučeniji ljudi koji su se protivili tom vremenu nisu je uspjeli uočiti. Bog je odredio da se Njegov narod suoči s razočaranjem. Vrijeme je prošlo, i oni koji su s radosnim očekivanjem gledali na svojega Spasitelja bili su žalosni i obeshrabreni, dok su oni koji nisu ljubili pojavljivanje Isusovo, nego

su poruku prihvatili iz straha, bili zadovoljni što On nije došao u očekivano vrijeme. Njihovo ispovijedanje vjere nije utjecalo na srce niti pročistilo život. Prolazak vremena bio je dobro smišljen da razotkrije takva srca. Oni su prvi odstupili i počeli se rugati ožalošćenima i razočaranima koji su doista ljubili pojavljivanje svojega Spasitelja. Vidjela sam Božju mudrost u tome što je iskušavao svoj narod i dao mu prodornu kušnju da otkrije one koji bi ustuknuli i uzmaknuli u času kušnje.”

„Isus i sva nebeska vojska gledali su sa suosjećanjem i ljubavlju na one koji su sa slatkim očekivanjem čeznuli vidjeti Onoga koga su njihove duše ljubile. Anđeli su lebdjeli oko njih da ih podupru u času njihove kušnje. Oni koji su zanemarili primiti nebesku poruku ostavljeni su u tami, i Božji se gnjev raspalio protiv njih, jer nisu htjeli primiti svjetlo koje im je On poslao s neba. Te vjerne, razočarane ljude, koji nisu mogli razumjeti zašto njihov Gospodin nije došao, nije se ostavilo u tami. Ponovno su bili upućeni na svoje Biblije da istraže proročka razdoblja. Ruka Gospodnja bila je uklonjena s brojki, i pogreška je bila objašnjena. Vidjeli su da proročka razdoblja dosežu do 1844. i da isti dokazi koje su iznijeli kako bi pokazali da se proročka razdoblja završavaju 1843., dokazuju da će završiti 1844.” Early Writings, 235–237.

„Proročki periodi“ bili su oni „proročki periodi“ koji su „dosezali do 1844.“, a za koje su mileriti isprva vjerovali da dosežu do 1843. „Proročki periodi“ koji su dosezali do 1844. bili su tri proročka perioda, i svi su prikazani na Habakukovim tablicama. Jedan od ta tri perioda samo „dotiče“ 1844., a druga dva dosežu do 22. listopada 1844. Tisuću tristo trideset i pet dana dosezalo je do samoga prvog dana 1844., kada je nastupilo prvo razočaranje milerita i započelo vrijeme odgode iz drugog poglavlja Habakuka te iz prispodobe o deset djevica u Mateju dvadeset i pet.

Dvije tisuće i tristo dana iz osmog poglavlja Daniela, četrnaestog retka, dosegli su do 22. listopada 1844., a ondje je također završilo i dvije tisuće petsto dvadeset godina „sedam vremena“ protiv južnoga kraljevstva Jude. Palmoni se u trinaestom retku osmog poglavlja Daniela predstavlja kao Divni Brojitelj, a proročanska „struktura“ i „nacrt“ koje je potom izložio obuhvaćali su najmanje deset međusobno povezanih vremenskih proročanstava.

Počet ćemo dalje razmatrati ove istine u sljedećem članku.

„Krist je svijetu dao pouku koja bi trebala biti urezana u um i dušu. ‘A ovo je život vječni’, rekao je, ‘da upoznaju tebe, jedinoga istinitoga Boga, i Isusa Krista, koga si poslao.’ Ali Sotona djeluje na ljudske umove govoreći: Učini ovo ili ono djelo, i bit ćete kao bogovi. Zavodljivim je rasuđivanjem naveo Adama i Evu da posumnjaju u Božju riječ i da na njezino mjesto stave teoriju koja je vodila u prijestup i neposluh. A njegova sofistika i danas čini ono što je činila u Edenu. Kad je Krist došao na naš svijet, izabrao je ponizne ribare za temelj svoje crkve. Tim je učenicima nastojao objasniti narav svojega kraljevstva i svojega poslanja. Ali njihovo ograničeno razumijevanje nametalo mu je sputanost. Primali su učenja književnika i farizeja, i stoga je mnogo od onoga što su vjerovali bilo neistinito. I premda im je Krist imao mnogo toga reći, nisu bili kadri čuti mnogo od onoga što im je silno želio priopćiti.“

„Krist nalazi da su religiozni ljudi ovoga vremena toliko ispunjeni pogrešnim osjećajima da u njihovu umu nema mjesta za istinu. Obrazovanjem koje se pruža učitelji miješaju osjećaje bezvjerničkih autora. Tako su posijali kukolj u umove mladih. Izražavaju osjećaje koji se ne bi

smjeli iznositi ni mladima ni starima, ne razmišljajući nikada o tome kakvu vrstu sjemena siju, ni o žetvi koju će morati sabrati kao posljedicu.” Review and Herald, July 3, 1900.